

Dnr Ten 2018/119

Bilaga 3

Sammanställning av remissvar angående det blivande biotopskyddsområdet Stora Ängsnäs

Samråd och föreläggande om yttrande

Förslaget till beslut om biotopskyddsområde sändes 2018-05-22 för yttrande till sakägare (markägare och innehavare av särskild rätt till marken), Länsstyrelsen, Svenska kraftnät, Trafikverket och övriga berörda myndigheter och intresseorganisationer, i enlighet med 24-25 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Vi bad om svar på remissen senast 2018-06-27.

Följande har inte inkommit med något svar:

Björklidens villaägarförening
Föreningen Rädda Järvafältet
Försvarsmakten
Järfälla hembygdsförening
Järfälla viltvårdare
Järvafältets ornitologiska klubb

Följande har meddelat att de avstår från att yttra sig:

Sveriges geologiska undersökning

Följande har meddelat att de inte har några synpunkter:

Molnsättra gård
Skogsstyrelsen

Följande har lämnat synpunkter eller kommentarer:

1. E.ON Elnät Stockholm AB
2. Länsstyrelsen i Stockholms län
3. Naturskyddsföreningen i Järfälla
4. Stockholms läns museum
5. Svenska kraftnät
6. Trafikverket
7. Vattenfall Eldistribution AB

Inkomna synpunkter och kommentarer

Nedan följer en sammanställning av inkomna synpunkter och kommentarer, oftast i form av direkta citat (inom citationstecken). Till varje remissinstans finns bygg- och miljöförvaltningens kommentarer och förslag till justeringar med anledning av synpunkterna. Inkomna yttranden i sin helhet finns tillgängliga hos bygg- och miljöförvaltningen i tekniska nämndens diarium.

1. E.ON Elnät Stockholm AB

”E.ONs ledningar är uppmärksammade i karta och text, för E.ONs ledningar finns det för närvarande inga ombyggnadsplaner för. I beslutet anges att vi som innehavare av ledningar skall få utföra normalt underhåll, underhåll innebär att röjning måste utföras och att hinderliga träd kan behöva tas bort, vid störningar, underhållsinsatser och ombyggnation är det nödvändigt att komma åt ledningarna med tyngre maskiner såsom traktorgrävare eller liknande.

Kan E.ON ha tillgång till sina anläggningar som beskrivs i beslutet har E.ON inget att erinra mot upprättandet av biotopskyddsområdet.”

Bygg- och miljöförvaltningens kommentar:

I förslaget till beslut om biotopskyddsområde anges redan att beslutet inte utgör hinder för innehavare av ledningar att utföra drift eller underhåll av befintliga ledningar och tillhörande ledningsanläggningar. Av beslutet framgår också att sådana åtgärder inte bedöms utgöra en sådan verksamhet eller åtgärd som kan skada naturmiljön under förutsättning att verksamhetsutövaren vidtar försiktighetsåtgärder. Ingen ändring i beslutet har gjorts.

2. Länsstyrelsen i Stockholms län

”Länsstyrelsen har inget att erinra mot inrättandet av det nämnda biotopskyddsområdet.

Länsstyrelsen vill dock informera om att det i underlaget konstateras att det blivande biotopskyddsområdet ligger inom Järvakilen. Länsstyrelsen noterar att området enligt plankartan till RUF 2050 är utpekad som sekundärt bebyggelseområde, i anslutning till Järvakilen.

Länsstyrelsen vill även informera om att fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen (1988:950) och till varje fornlämning hör ett fornlämningsområde som är till för att skydda fornlämningen. Inom detta område gäller även kulturmiljölagens bestämmelser. Inom biotopskyddsområdet finns en fornlämning RAÄ-nr Järfälla 170:1 som består av bebyggelselämningar. Fällning av träd eller övrig slyröjning är tillåtet förutsatt att inte fornlämningen skadas eller förändras. I bilaga 2 till beslutet framgår att annan skötsel av de kulturhistoriska lämningarna kan bli aktuellt. I de fall andra åtgärder planeras invid eller inom fornlämningarna krävs tillstånd från Länsstyrelsen.”

Bygg- och miljöförvaltningens kommentar:

En liten justering har gjorts i beslutet så att det framgår att området ligger i anslutning till Järvakilen. Ytterligare information om skyddet av fornlämningen har lagts till i beslutet och i beskrivningen i bilaga 2.

3. Naturskyddsföreningen i Järfälla

Föreningen har redogjort för ärendet och hur de själva bidragit till att området skyddas. Nedan några kommentarer till själva förslaget till biotopskyddsområde.

”Föreningen har inga synpunkter i sak på förslaget till biotopskyddsområde. Naturskyddsföreningen i Järfälla välkomnar och tillstyrker ett bildande av biotopskyddsområde vid Stora Ängsnäs, enligt föreslagen avgränsning på karta i Bilaga 1.”

”I detta fall kan föreningen konstatera att processen kring samrådet och kommunens agerande från Vattenfalls ombyggnation till förslag till biotopskyddsområde fungerat mycket bra. Här har erforderlig hänsyn tagits till krav avseende markanvändning, fastställda miljömål och Sveriges internationella åtaganden på ett föredömligt sätt.”

Bygg- och miljöförvaltningens kommentar:

Ingen ändring i beslutet har gjorts.

4. Stockholms läns museum

”I beslutstexten bör tydligare framgå att miljön vid Stora Ängsnäs besitter både natur- och kulturmiljövärden. Till saken hör att området kontinuerligt har hävdats genom bete och slåtter i flera hundra år. Detta framgår av framställningen i bilaga 2, där fornlämning RAÄ 170:1 och den gamla vägen mot Stora Tomtberga gård har redovisats särskilt.

För övrigt görs bedömningen att eftersom området är fornlämningsrikt måste eventuella markarbeten föregås av arkeologisk utredning. Detta beslutar dock Länsstyrelsen.”

Bygg- och miljöförvaltningens kommentar:

Natur- och kulturmiljövärdena i området hänger ihop, att området hävdats under lång tid är en förutsättning för de naturvärden som finns där idag. Skyddsformen, biotopskyddet, är dock mest inriktat på biotopen, naturvärdena och att naturmiljön inte får skadas, därför har naturvärdena beskrivits i större utsträckning än kulturmiljövärdena. Biotopskyddet i sig innebär inte några markarbeten. Om t.ex. ledningsägare behöver utföra markåtgärder ska kulturmiljölagen följas och ledningsägaren kontakta Länsstyrelsen. Ingen ändring i beslutet har gjorts.

5. Svenska kraftnät

”Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende och har ingenting att erinra mot upprättat förslag.

Svenska kraftnät vill däremot informera Järfälla kommun att det här området kan komma att bli aktuellt för den nya stamnätsförbindelsen mellan Överby och Beckomberga. Svenska kraftnät är alltjämt i planeringsfas och ingen slutgiltig korridor är vald ännu, ett nytt samråd är planerat till hösten. Mer information om projektet finns på vår webbplats: <https://www.svk.se/natutveckling/stamnatsprojekt/overby-beckomberga/>”

Bygg- och miljöförvaltningens kommentar:

I nuläget vet vi inte mer om var stamnätsförbindelsen kommer att förläggas eller på vilket sätt detta skulle kunna påverka biotopskyddsområdet. Ingen ändring i beslutet har gjorts.

6. Trafikverket

”Biotopskyddet angränsar till E18 som utgör riksintresse för kommunikation och är primär transportled för farligt gods. Det är svårt att utläsa från kartan hur långt avstånd det är från E18 till biotopskyddsgräns och Trafikverket vill påpeka att biotopskyddsgräns som minst behöver läggas utanför vägområdesgränsen.

Vidare får biotopskyddsinterrättandet inte försvåra drift- och underhåll (exempelvis siktröjning, saltning, klippning, snöröjning, dikning mm) eller förhindra framtida åtgärder/ombyggnader på E18.

I underlaget nämns en översvämningsyta i norra delen av fastigheten. Denna är inte beskriven närmare och Trafikverket förutsätter att den är längre österut i biotopskyddsområdet och därmed inte är inom influensområde E18. Trafikverket vill ändå poängtera att en eventuell översvämnings-yta inte får lokaliseras så att den kan påverka E18 negativt. Kommunen bör även ta höjd för ett förändrat klimat med bl a rikligare och kraftigare nederbörd i sina beräkningar för vatten som avses hanteras inom området.

Trafikverket planerar för breddning av E18 från Hjulsta fram till Jakobsberg. Behovet för breddning kan i en framtid utvecklas västerut. Det är därmed önskvärt att en utveckling av riksintresset ska kunna inrymmas inom biotopskyddet. I övrigt har Trafikverket inget att invända.”

Bygg- och miljöförvaltningens kommentar:

Biotopskyddsområdet ligger utanför vägområdesgränsen för E18. Biotopskyddet ska inte försvåra drift och underhåll av E 18. Den översvämningsyta som nämns är planerad nordöst om biotopskyddsområdet och ska inte påverka E18 negativt. En eventuell framtida breddning av E18 bör gå att genomföra utanför biotopskyddsområdet. Biotopskyddsområdet, som också utgör betesmark, är avskilt med stängsel och ligger delvis på en höjd ovanför vägen. De högsta naturvärdena finns i området öster om E18. Det kommer vara möjligt att söka dispens för åtgärder inom biotopskyddsområdet. Ingen ändring i beslutet har gjorts.

7. Vattenfall eldistribution AB

”Vattenfall har elnätanläggningar med beteckningen regionalt elnät inom aktuellt område med en spänningsnivå på 77 kV ledningar både markkabel och luft samt optokabel.

Vattenfall noterar att det i framtagna dokument finns följande noteringar avseende elnätanläggningar:

- Flera el-/kraftledningar i området har grävts ner och några av de kvarvarande luftledningarna kommer att tas bort. Ledningsägare är Vattenfall och Eon. Även

optokabel som ägs av Vattenfall finns nergrävd på fastigheten Tomteberga 2:1, men berör inte biotopskyddsområdet.

- Detta beslut om biotopskyddsområde utgör inte hinder för innehavare av ledningar att utföra drift eller underhåll av inom biotopskyddsområdet befintliga ledningar och tillhörande ledningsanläggningar. Beslutet utgör inte heller hinder för nedtagning av befintliga luftledningar inom biotopskyddsområdet. Dessa åtgärder bedöms inte utgöra en sådan verksamhet eller åtgärd som kan skada naturmiljön under förutsättning att verksamhetsutövaren vidtar försiktighetsåtgärder. Kommunen ska underrättas om planerade åtgärder i god tid innan de genomförs.

Vattenfall har inget ytterligare att erinra.”

Bygg- och miljöförvaltningens kommentar:

Vattenfall har noterat och citerat två stycken ur beslutet och lämnar inga synpunkter på dessa. Ingen ändring i beslutet har gjorts.